

Goig de Santa Eularia de Mérida Verge y Màrtir

Castellnou de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Indeterminat

Coordenades:

Latitud: 41.83389
Longitud: 1.83701
UTM Est (X): 403433
UTM Nord (Y): 4631987

Classificació

Número de fitxa 08062 - 26
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic. C. de Sta. Maria, 1. Vic - 08500
Autoria de la fitxa Laura Llorens Travé i Jordi Tornés Bes
Data de registre de la fitxa: dt., 23/01/2007 - 01:00

Descripció

Goig que honora la Verge i màrtir Santa Eularia de Mérida, que es venera a l'església de Santa Eulàlia d'Argençola. El text fa referència a la vida de la Santa nascuda a Mérida, que rebé l'adoctrinament d'un

sacerdot i, ben aviat, es preocupà pel dolor dels cristians. Tot seguit, el goig fa referència al martiri que patí la Verge en mans del Pretor Calfurnià: rebé assots, fou ruixada amb oli bullent i li arraparen uns ferros punxeguts. Després d'aquests turments, li desencaixaren els ossos i li cremaren la sang. Així morí Santa Eularia de Mérida i, segons el text, la seva ànima pujà al Cel al costat del Senyor, que envià un vestit de neu sobre el cos crucificat de la Santa. El poble de Castellnou, doncs, implora la protecció de la Verge. Com és freqüent en els goigs, el de Santa Eularia consta d'un emmarcament a mode d'orla, un títol, una imatge de la Verge amb els atributs, el text, una oració en llatí i, sota l'emmarcament, el lloc d'impressió i el nom de la impremta. El text consta de vuit estrofes de sis versos irregulars cada una i d'una tornada que, al principi i al final de la composició, només repeteix els dos versos finals dels quatre que té.

Observacions:

Impressió i litografia de Lluís Roca (c. de Sant Miquel, 15. Manresa). Actualment no es té constància de la ubicació d'aquest goig que apareix a l'obra: VILA ROVIRA, Pere (1991). Recull Històric. Castellnou de Bages. Ajuntament de Castellnou de Bages.

Història

Els goigs són, originàriament, composicions poètiques, de vegades il·lustrades amb dibuixos, i dedicades a la Trinitat, Jesucrist, la Verge o els Sants i, fins i tot, hi ha goigs que demanen favors urgents. Així doncs, el poble començà ben aviat a proclamar la gratitud cap a determinats Sants que havien guarit, satisfet unes necessitats o allunyat algun mal, com podria ser una pedregada o una tempesta. Segons comenta Fortuny, a Catalunya els trobem ja al segle XIV. I, posteriorment, se n'han escrit de profans, humorístics o dedicats a personalitats literàries o polítiques. Els goigs impresos en paper apareixen ja al segle XVI, i se'n conserven des del segle XVII. La gran majoria presenten unes característiques formals molt semblant, és a dir, un format d'orla, un títol, la imatge d'advocació i el text.

Bibliografia

AA.VV. (2005). Religiositat en l'arquitectura popular. Pagès editors. Lleida. VILA ROVIRA, Pere (1991). Recull Històric. Castellnou de Bages. Ajuntament de Castellnou de Bages.

GOIGS DE STA. EULARIA DE MÉRIDA VERGE Y MÁRTIR,
que se venera en Argensola, sufragánea de CASTELLÓN.

De aquest mon victoriosa
alt en lo Cel sou muntada:
siau la nostra advocada
Santa Eularia gloriosa.

De nobles Pares nasqueren
en la Ciutat sublimada
de Mérida nomenada,
en la qual també visqueren
vida santa, y ditxosa
de virtuts molt adornada: etc.

Un sacerdot molt proviat,
que Donat se anomenava,
fou lo qui vos adoectrinava
en la fe de Jesuchrist,
en la qual molt fervorosa
sempre vos sou mostrada: etc.

Los torments dels Christians
sentia molt en lo cor,
detenint en lo amor
quant los veyau tan constants,
de ahont foreu desitxosa
de morir martirizada: etc.

Lo Pretor Calpurnia
inventor de crueltats
á vos assotar amplotís
á vos assotar mandá,
persó que erau Esposa
de Jesuchrist molt amada: etc.

Despres ab oli bullent
maná fossen arxucada,
y ab uns ferros atrepada
ganxuts molt terriblement
donaxen pena dolurosa
en vostra cara delicada: etc.

Al auleu posada
per patir major torment,
en lo qual terriblement
vareu ser desenojorada
y vostra sangne preciosa
ab haches de foch cremada: etc.

En aquest torment moriren
de tant extremat dolor,
donant la Anima al Senyor,
á qui realment sorviren,
la que en Paradia gosa
vila benaventurada: etc.

Lo vostre Cós en la Créu
nú y despullat restá,
pero Deu li envia
un vestit tot de nú,
es cosa miraculosa
digna de ser meditada: etc.

Verge, Maria, y Esposa
de Jesuchrist molt amada:
siau la nostra advocada
Santa Eularia gloriosa.

Oratio pro nobis Dia. Eularia.

Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Omnipotens sempiterna Deus, qui infirma mundi eligis, ut fortia quique confunder: da nobis in festivitate sanctae
Virginis, et Martiris tuae Eulariae congrua devotione gaudere; et ut potentiam suam in eius passione laudamus, et
promissum nobis percipiamus auxilium. Per Dominum, etc.

MASDEA: Imp. y Lit. de Lluís Roca, S. Miquel, 16.